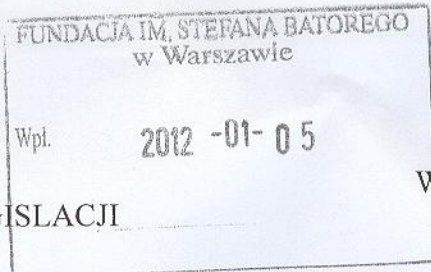

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI

PREZES

Maciej Berek

Warszawa, 30 grudnia 2011 r.

RCL.561-158/11

Pani

Grażyna Kopieńska

Dyrektor Programu Przeciw Korupcji

Obywatelskie Forum Legislacji

Fundacja im. Stefana Batorego

W nawiązaniu do przekazanego *Sprzeciwu Obywatelskiego Forum Legislacji wobec ograniczenia udziału obywateli w procesie stanowienia prawa* w związku z przyjęciem przez Radę Ministrów uchwały nr 214 z dnia 6 grudnia 2011 r. zmieniającej uchwałę – Regulamin pracy Rady Ministrów, skierowanego do Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie informuję, że przedstawiony zarzut ograniczenia udziału obywateli w procesie legislacyjnym wskutek przyjęcia ww. uchwały jest nieporozumieniem wynikającym, jak się wydaje, z wybiórczej interpretacji niektórych regulacji uchwały z pominięciem wynikających z niej reguł przeprowadzania rządowej procedury legislacyjnej.

Rada Ministrów dysponuje autonomicznym prawem ustanawiania procedur, według których wykonuje swoje konstytucyjne i ustawowe obowiązki. Działając w ramach tego uprawnienia, Rada Ministrów dokonała oceny funkcjonowania procedury opracowywania założeń projektów ustaw i projektów ustaw opracowywanych na ich podstawie i postanowiła o dokonaniu jej zmiany. W żadnej jednak mierze celem wprowadzonych zmian nie jest ograniczenie zakresu konsultacji społecznych tak projektu założeń, jak i projektu ustawy opracowanego na ich podstawie. Fakultatywności konsultacji założeń w żaden sposób nie można wyprowadzać z przepisu § 9 ust. 4 Regulaminu pracy Rady Ministrów, gdyż jest to regulacja odnosząca się wyłącznie do tego rodzaju dokumentu rządowego i określająca wyłącznie zakres wymaganej treści założeń a nie sposób ich procedowania. Należy podkreślić, że podstawą przeprowadzania tzw. konsultacji społecznych (czyli konsultacji innych niż obligatoryjnie wymagane na podstawie odrębnych przepisów) jest § 12 ust. 5 Regulaminu pracy Rady Ministrów, którego treść pozostaje niezmienna od początku obowiązywania ww. uchwały. Przewiduje on możliwość skierowania projektu dokumentu rządowego do zaopiniowania przez inne organy administracji państwowej, organizacje

społeczne oraz inne zainteresowane podmioty i instytucje – biorąc pod uwagę treść projektu dokumentu rządowego, a także uwzględniając inne okoliczności, w tym znaczenie oraz przewidywane skutki społeczne i ekonomiczne dokumentu, stopień jego złożoności oraz jego pilność. Przepis ten dotyczy każdego projektu dokumentu rządowego, a zatem również projektów założeń projektów ustaw oraz projektów aktów normatywnych, w tym projektów ustaw opracowanych na podstawie takich założeń. Fakultatywność konsultacji prowadzonych na podstawie tego przepisu nie jest rozumiana jako ich „dowolność” – regułą jest występowanie o opinie o ile określone okoliczności nie stoją temu na przeszkodzie. Jednakże przeprowadzanie konsultacji społecznych musi także mieścić się w ramach procedury przyjmowania dokumentów rządowych, która powinna przebiegać w sposób możliwie sprawny – również w odniesieniu do procedury przyjmowania projektów ustaw, w której wyróżniono etap przyjmowania założeń i etap przyjmowania projektu ustawy opracowanego na ich podstawie.

W 2009 r., po wejściu w życie zmian Regulaminu pracy Rady Ministrów wprowadzających tę procedurę jako podstawowy tryb przyjmowania projektów ustaw, przedstawiciele organizacji społecznych kwestionowali praktykę konsultowania założeń projektów ustaw i rezygnacji z konsultowania samych projektów ustaw. Jednakże objęcie konsultacjami bardzo szczegółowych rozwiązań zawartych w założeniach powodowało, że ponowne konsultowanie tych samych rozwiązań tyle że już zawartych w projekcie ustawy było w wielu przypadkach uznawane, w świetle § 12 ust. 5 Regulaminu, za już zbędne. Zmiana charakteru założeń wprowadzona uchwałą zmieniającą z dnia 6 grudnia 2011 r. może spowodować zmianę praktyki stosowania § 12 ust. 5 Regulaminu – brak wszystkich szczegółowych rozwiązań w założeniach projektu ustawy może prowadzić w konkretnych przypadkach do wniosku, że konsultowany będzie zarówno projekt założeń, jak i projekt ustawy, albo też – że konsultacjom zostanie poddany dopiero projekt ustawy zawierający wszystkie szczegółowe rozwiązania. W każdym bowiem przypadku ocena zasadności przeprowadzenia i zakresu konsultacji społecznych zarówno projektu założeń, jak i projektu ustawy opracowanej na ich podstawie jest dokonywana z uwzględnieniem okoliczności danej sprawy, w świetle § 12 ust. 5 Regulaminu, przez organ odpowiedzialny za dany projekt.

Do wiadomości:

Pan Rafał Hykawy

Dyrektor Sekretariatu Prezesa Rady Ministrów